



**Çameli Sempozyumu
Bildiriler Kitabı**

ISBN: 978-605-2055-81-6
Denizli Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları
Yayın No: 208

İmtiyaz Sahibi
*Denizli Büyükşehir Belediyesi Adına
Büyükşehir Belediye Başkanı
Osman Zolan*

Genel Koordinatörler
*Serhat Akbulut
Hüdaverdi Otaklı*

Baskı ve cilt
*KD Karton Dijital Matbaacılık
Kazım Karabekir Cd. Koyunlu Han Nu: 95/36 Ankara Tel:
0 (312) 341 52 39
Sertifika Nu: 44423*

Birinci Baskı
Haziran 2023

Denizli ©

I. ÇAMELİ SEMPOZYUMU

Danışma Kurulu

Denizli Valisi Ali Fuat Atik
Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan
Pamukkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Kutluhan
Çameli Kaymakamı Kübra Eroğlu
Çameli Belediye Başkanı Cengiz Arslan

Düzenleme Kurulu

Cengiz Arslan – Çameli Belediye Başkanı
Prof. Dr. Celal Şimşek – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Gamze Gököz Doğu – Pamukkale Üniversitesi Prof.
Dr. Halim Ceylan – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Muzaffer Adak – Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Özgü Hafızoğlu – Pamukkale Üniversitesi
Öğr. Gör. Recep Çakır – Pamukkale Üniversitesi

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Aydın Yapar – Pamukkale Üniversitesi Prof.
Dr. Bahadır Duman – Pamukkale Üniversitesi Prof. Dr.
Celal Şimşek – Pamukkale Üniversitesi Prof. Dr.
Çiğdem Sabbağ – Adıyaman Üniversitesi Prof. Dr.
Ercan Haytoğlu – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Ertan Özen – Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Eyüp Başkale – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Gamze Gököz Doğu – Pamukkale Üniversitesi Prof.
Dr. Gürkan Semiz – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Hacer Simay Karaalp Orhan – Pamukkale Üniversitesi Prof.
Dr. Halil Kumsar – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Halim Ceylan – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Kara – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin Ceylan – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Türkçüer – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Kadir Özkaya – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Koray Özcan – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Çiçek – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Meder – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Özkul – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Metin Ak – Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Murat Özban – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Beyazıt – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Duran – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Muzaffer Adak – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Oğuz Karadeniz – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Oğuz Özbek – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Nuri Ağdağ – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Özgür Başkan – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Özlem Sertkaya Doğan – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan Gökçe – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Raşit Urhan – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahattin Nas – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Serdar Gökhan Şenol – Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Türkan Erdoğan – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Velittin Kalınkara – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Yahya Tülek – Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Zafer Durdu – Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Doç.
Dr. Ali Gökgöz – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Barış Semiz – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Engin Demiray – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma Işık – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Gizem Karakan Günaydın – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Gül Aktaş – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Habibe Kahvecioğlu Sarı – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Metin Armağan – Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuzhan Uzun – Çankırı Karatekin Üniversitesi
Doç. Dr. Onur Ülker – Eskişehir Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Ramazan Donat – Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Sibel Çukurluoğlu – Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Aykut Önder Sarıçiftçi – Pamukkale Üniversitesi Dr.
Öğr. Ü. Levent Taş – Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Ü. Özgü Hafızoğlu – Pamukkale Üniversitesi
Öğr. Gör. Recep Çakır – Pamukkale Üniversitesi
Öğr. Gör. Senem Tüfekçi – Pamukkale Üniversitesi

Sekretarya

Öğr. Gör. Recep Çakır – Pamukkale Üniversitesi
Ahmet Sadıç – Çameli Belediyesi
Serpil Uğur – Çameli Belediyesi

İçindekiler

ÇAMELİ'YE DEĞER KATANLAR	17
<i>Cengiz Arslan</i>	
ARKEOLOJİK YÖNDEN ÇAMELİ COĞRAFYASI	45
<i>Celal Şimşek</i>	
RESMİ KAYITLARA GÖRE ÇAMELİ YÖRESİ TARİHİ	89
<i>Şevket Can</i>	
XV. YÜZYILDAN GÜNÜMÜZE KARAMAN/ÇAMELİ İLE ÇEVRESİNİN SİYASİ, İDARİ VE SOSYO-EKONOMİK DURUMU	107
<i>Behset Karaca</i>	
ÇAMELİ: TARİHİ, SOSYO-EKONOMİSİ VE AİLE YAPISI	125
<i>Neşide Yıldırım</i>	
TEKE YÖRESİ, YÖRÜK/TÜRKMEN MÜZİĞİ VE ÇAMELİ YÖRESİNE AİT MASIT KIRIĞI İLE İLGİLİ BİR ALAN ÇALIŞMASI	143
<i>Sabri Kuşkonmaz</i>	
ÇAMELİ İLÇESİ MEZAR TAŞLARI HAKKINDA ÖN DEĞERLENDİRME	157
<i>Mustafa Beyazıt, Meryem Canseven</i>	
GELENEKSEL TÜRK MİMARİSİNİN ÖRNEKLERİ: ÇAMELİ EVLERİ	185
<i>Kadir Özkaya, Taner Dizel</i>	
DENİZLİ ÇAMELİ YÖRESİNDE BULUNAN TARİHİ CAMİLER VE SÜSLEMELERİ	203
<i>Taner Dizel, Kadir Özkaya</i>	
ÇAMELİ YÖRESİ SU DEĞİRMENLERİ	219
<i>Şaban Kök</i>	
KÜLTÜREL KALINTILAR	235
<i>Özcan Özçelik</i>	
HAYRİ DEV	269
<i>Özcan Özçelik</i>	
HAYATİ İNANÇ	281
<i>Emrah Şimşek</i>	
ÇAMELİ İLÇESİ ESKİ MEZARLIKLARI VE TAŞLARI	285
<i>Zeki Akakça</i>	
ÇAMELİ YEMEK KÜLTÜRÜ	295
<i>Nurten Çekal, Esradeniz Doğan, Nusret Ercan Şenlikçi</i>	
ÇAMELİ'NİN COĞRAFİ İŞARETE ADAY GASTRONOMİK ÜRÜNLERİ	307
<i>Nurten Çekal, Esradeniz Doğan, Hatice Aktürk</i>	
KOOPERATİFLERİN KAYNAK BULMA SORUNU VE BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ	317
<i>Mehmet Varol, M. Ensar Yeşilyurt</i>	
KÖYE DÖNÜŞ VE ORGANİK TARIM	323

Mehmet Can

ÇAMELİ FASULYESİ 329

Evren Atmaca, Ramazan Akın

ÇAMELİ'DE CEVİZCİLİK..... 335

Ayşe Gün

DENİZLİ İLİ ÇAMELİ İLÇESİNDE SERACILIK 345

Güler Çimen, Şakir Çınar, Saffet Üge, Ali Yılmaz

ÇAMELİ İLÇESİ SÜT SEKTÖRÜ 349

Hakan Bolat

ÇAMELİ İLÇESİ TURİZM POTANSİYELİ..... 355

Serkan Bertan

ÇAMELİ İLÇESİNDE TURİZM 361

Ahmet Sağdıç

DENİZLİ - ÇAMELİ YÖRESİ AĞIZ ÖZELLİKLERİ..... 373

Hacer Kuru

ÇAMELİ'DE YÜKSEK ÖĞRETİM: İLK YILLAR 393

Muzaffer Adak

KIRSAL ALANDA KADIN SORUNLARI: DENİZLİ-ÇAMELİ İLÇESİ ÖRNEĞİ..... 403

Gül Aktaş, Eylül Sebzeci

ÇAMELİ İLÇESİNDE NÜFUSUN GELİŞİMİ VE DAĞILIMI..... 417

İbrahim Gökburun

ÇAMELİ KİLİM DOKUMACILIĞININ KÜLTÜREL PERSPEKTİFİ..... 445

Serkan Güzel, Burçin Karaboğat, Gökçe Pınar Şenbakar, Gülce Ekin Köse, Meltem Salacak, Koray Ertuğ, Özhan Turan, Seher Özkaya, Pamukkale Üniversitesi, Çameli Belediyesi, Çameli Meslek Yüksekokulu, Çameli Halk Eğitim Merkezi

ÇAMELİ GELENEKSEL GİYİM KÜLTÜRÜ..... 457

Nesrin Kacar

DENİZLİ ÇAMELİ HALI KİLİM DOKUMACILIĞI VE KÖK BOYACILIK 473

Yurduşen Bacaksız

**ÇAMELİ İLÇESİNE KAYITLI 2018-2021 TARİHLERİNDE TANI ALMIŞ
KANSER HASTALARININ SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ:
KESİTSEL RETROSPEKTİF BİR KOHORT ANALİZİ.....** 481

Gamze Gököz Doğu, Canan Karan

ÇAMELİ İLÇESİNDE SÜRDÜRÜLEN KANSER TARAMA PROGRAMLARI..... 485

Nurhan Meydan Acımuş, Erkan Barış

ULAŞTIRMA SİSTEMLERİNİN EKONOMİK KALKINMAYA ETKİLERİ: ÇAMELİ ÖRNEĞİ..... 491

Halim Ceylan

**ÇAMELİ İLÇESİ KOLAK KÖYÜ KUSURU GÖLÜ'NÜN OLUŞUM MEKANİZMASININ
MÜHENDİSLİK JEOLJİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ** 503

Halil Kumsar

ÇAMELİ İLÇESİ'NİN JEOLJİK DEĞERLERİ VE JEOTURİZM POTANSİYELİ 511

Arzu Gül, Mehmet Özkul

ÇAMELİ YÖRESİNİN DEPREMSELLİĞİ	527
<i>Fatma Figen Altınoğlu , Gülten Polat</i>	
KİBYRATİS BÖLGESİ (KABALİS BÖLGESİ) ARAŞTIRMALARINA YENİ KATKILAR: ÇAMELİ YENİMAR MAHALLESİ KURTARMA KAZISI	537
<i>Şeniz Yener, Dilek Bor, Şaban Kök</i>	
BATI TOROSLARDA ENDEMİK VE NADİR BİTKİLER AÇISINDAN ÖNEMLİ BİR ALAN: KARGIN YAYLASI (ÇAMELİ-DENİZLİ)	561
<i>Gürkan Semiz, Batıkan Günel, Rasim Çetiner</i>	
ÇAMELİ (DENİZLİ) VE ÇEVRESİNİN FLORASINA GENEL BİR BAKIŞ	569
<i>Hasan Yıldırım, Tuğkan Özöl</i>	
ÇAM REÇİNELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE DOSTU TEKNOLOJİK UYGULAMALARI	581
<i>Metin Ak</i>	
ÇAMELİ İLÇESİNİN ORNİTOFAUNASI (KUŞ ÇEŞİTLİLİĞİ)	589
<i>Raşit Urhan, Esat Kızılyaka, Mehmet Karaca</i>	
KANLIÇAY DERESİ (ÇAMELİ, DENİZLİ) ALABALIK ÇİFTLİKLERİ İÇİN ÖNEMLİ BİR BESİN KAYNAĞI: GAMMARUS SPP. (GAMMARİDAE LEACH, 1814)	597
<i>Gürçay Kıvanç Akyıldız, Esin Özdemir</i>	
DENİZLİ İLİ ÇAMELİ İLÇESİNDEKİ GÖKKUŞAĞI ALABALIK ÜRETİMİ YAPILAN İŞLETMELERDE KULLANILAN AKARSU KAYNAKLARININ BAZI FİZİKSEL VE KİMYASAL KALİTE ÖZELİKLERİNİN BELİRLENMESİ	603
<i>Cafer Bulut, Abidin Fidan, Mustafa Ergün, Mehmet Pazar, Nurhayat Dalkıran</i>	
HAVA KALİTESİ AÇISINDAN DENİZLİ'NİN KAZ DAĞLARI: ÇAMELİ	611
<i>Cansu Duman, Selahattin Akşit</i>	
ÇAMELİ İLÇESİNDE YAPILAN KADASTRO ÇALIŞMALARI VE İLÇEYE ETKİLERİ	627
<i>Ramazan Yoldaş Satılmış</i>	
ARAZİ TOPLULAŞTIRMASI ÇAMELİ ÖRNEĞİ	633
<i>Erkan Şenyiğit</i>	
ÇAMELİ ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ TANITIM, FAALİYETLER ve HİZMETLERİ	641
<i>Erol Güner</i>	
ÇAMELİ 'DE GÜREŞ VE ÇAMELİ' NİN GÜREŞÇİLERİ	653
<i>Hakan Tekin, Ayhan Ergen</i>	
ÇAMELİ FOTOĞRAF SUNUMU	659

ÇAMELİ İLÇESİNE KAYITLI 2018-2021 TARİHLERİNDE TANI ALMIŞ KANSER HASTALARININ SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: KESİTSEL RETROSPEKTİF BİR KOHORT ANALİZİ

Prof.Dr. Gamze Gököz Doğu, Uzm.Dr. Canan Karan

*Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Onkoloji BD

Giriş: Kanser ülkemizde ve dünyada ölüm nedenleri arasında ikinci sırada yer almaktadır. Kanserden ölümlerin yaklaşık üçte biri; davranışsal ve beslenme ile ilgili risk faktörlerinden kaynaklanmaktadır. Kanser insidansındaki hızlı artış halk sağlığı ve sağlık sistemleri için önemli bir yük teşkil etmektedir. Günümüzde kanserin %30-50'si önlenebilirdir (1,2). Mevcut risk faktörlerini belirlemek ve bunlara yönelik önleme stratejilerini ortaya koymak önem teşkil etmektedir. Kanser kayıtçılığı ile belirli bölgede görülen kanser tip sıklığını ve risk faktörlerini belirlemek kanserlerle mücadelede ve kanser hizmetlerinde önem arz etmektedir. Biz de çalışmamızda Denizli-Çameli ilçe doğumlu ve yaşamakta olan 2018-2021 yılları arasında yeni kanser tanısı almış hastaların demografik ve klinikopatolojik özelliklerini sunmayı amaçladık.

Materyal-metod: hastanemiz tıbbi onkoloji kliniğine 2018-2021 yılları arasında ilk kez başvuran 5459 hasta tespit edildi. Bu hasta grubu içerisinde 69 adet hastanın Denizli-Çameli ilçesi doğumlu olduğu saptandı. Çameli doğumlu hastaların demografik ve klinikopatolojik verileri ve tedavi öyküsü elektronik tıbbi kayıtlardan elde edilmiştir.

Bulgular: Ocak 2018-Aralık 2021 tarihleri arasında kliniğimize ilk kez başvuran 5459 hastadan 69'u (%1,2, 69/5459) ilk kez kanser tanısı alan Denizli-Çameli ilçesi doğumlu hastalar idi.

Çoğu hasta 50 yaş üzeri (%71, 49/69) iken 35'i kadın (%50,7, 35/69) 34'ü erkek (%49,2, 34/69) cinsiyet idi. Elli üç hastanın medeni durumu evli (%76,8, 53/69) idi.

En sık görülen malignite akciğer kanseri idi. Cinsiyetlere göre dağılımda ise kadınlarda en sık meme kanseri (%34,2, 12/35), erkeklerde en sık akciğer kanseri (%44,1, 15/34) görüldü. Genel grupta kanser tiplerine göre görülme sıklığı dağılımı Tablo 1'de, cinsiyet dağılımına göre görülen kanser türleri ve sıklıkları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Yirmi hastada sigara içme öyküsü (%28,9, 20/69), 7 hastada alkol kullanma öyküsü (%10,1, 7/69) var idi. Özellikle sigara ilişkili kanserlerde akciğer kanserli 18 hastanın 11'inde (5 KHAK, 6 KHDAK), mesane kanseri 2 hastanın 1'sinde ve 1 dil kanserli hastada sigara kullanma öyküsü var idi.

13 hastada ailede kanser öyküsü var idi, hasta tanı ve özellikleri Tablo 3'te belirtilmiştir (hasta tanıları; meme kanseri (4), pankreas duktal adenokarsinomu (1), KHDAK (1), KHAK (1), mide adenokarsinomu (1), dil skuamöz hücreli karsinomu (1), hepatosellüler kanser (HSK) (1), nöroendokrin tümör (NET) (1), glioblastom (GBM) (1)).

Otuz-üç hasta evre-4, 18'si evre 3, 9'i evre 2, 8'i evre 1 iken 1 hasta premalign (duktal karsinoma in situ (DCIS)) lezyona sahip idi. Otuz-altı hasta opere oldu, 58 hasta anti-kanser sistemik tedavi aldı, 30 hasta neoadjuvan/adjuvan tedavi iken, 28 hasta palyatif sistemik tedavi aldı. Hasta izleminde 69 hastadan 28'i exitus (%40,9, 28/69) oldu.

Sonuç: Kanser kontrolünde en önemli strateji korunma ve erken teşhistir. Çameli ilçesinde en sık akciğer kanseri görülmüştür ve sigara kullanma öyküsü yüksektir. Tütün kullanımı gibi risk faktörlerini azaltmak kanser görülme sıklığını ve mortalitesini azaltacaktır görüşünderiz. Diğer sık görülen meme

kanseri, jinekolojik kanserler açısından erken teşhiste mamografi, smear testi gibi kanser tarama programları aşikar faydalı olacaktır.

Kaynaklar:

1. Cancer Key facts 03 March 2021. WHO. <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/cancer>
2. TÜİK. Ölüm Nedeni İstatistikleri, 2017. tuikweb.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=27592

Tablo 1. Çameli İlçesinde görülen kanser türleri ve sıklığına göre sıralaması

Kanser türü (N)	Altıpları (N)
Akciğer kanseri (18)	Küçük hücreli akciğer kanseri (6) Küçük hücreli dışı akciğer kanseri (12)
Meme kanseri (12)	Meme invaziv duktal karsinomu (12); postmenapozal (7), premenapozal (5)
Kolorektal (6)	Kolon adenokarsinom (4) Rektum adenokarsinomu (2)
Deri kanseri (6)	Skuamöz hücreli deri kanseri (2), Bazal hücreli deri kanseri (2) Deri malign melanom (2)
Hepatobiliyer kanser (5)	Safra kesesi adenokarsinomu (2), Kolanjiosellüler karsinom (1) Hepatosellüler karsinom (1) Pankreas duktal adenokarsinomu (1)
Ürotelyal kanser (4)	Mesane ürotelyal kanser (2), Böbrek ürotelyal kanser (2)
Üst gastrointestinal kanser (3)	Mide adenokarsinomu (2) Orta özefagus skuamöz hücreli kanser (1)
Baş-boyun kanseri (3)	Dil skuamöz hücreli karsinomu (1) Hipofarenks skuamöz hücreli karsinomu (1) Tükrük bezi adenoid kistik karsinomu (1)
Genital kanserler (4)	Testis kanseri (2); nonseminom Over seröz karsinomu (1) Endometrium adenokarsinomu (1)
Renal hücreli kanser (1)	Berrak hücreli renal kanser (1)
Yumuşak doku sarkomu (1)	Sinovyal sarkom (1)

Tablo 2. Cinsiyetlere göre en sık görülen kanser türleri dağılımı

Erkeklerde görülen en sık 3 kanser türü	Kadınlarda görülen en sık 3 kanser türü
KHDAK (9)	Meme invaziv duktal karsinomu (12); postmenapozal (7), premenapozal (5)
KHAK (6)	KHDAK (3)
Kolorektal kanser (4)	Cilt kanseri (3) (skuamöz hücreli:2 bazal hücreli:1)

Tablo 3. Ailede kanser öyküsü bulunan hastalar

Hastanın kanser türü	Aile öyküsü
Meme invaziv duktal karsinom	Dedede kolon kanseri, anneannede meme kanseri, amcada santral sinir sistemi tümörü
Meme invaziv duktal karsinom	Kardeşte meme kanseri
Meme invaziv duktal karsinom	Halada meme kanseri, dedede prostat kanseri
Meme invaziv duktal karsinom	Babada lösemi
Pankreas duktal adenokarsinomu	Kuzende meme kanseri, kuzende akciğer kanseri
Testis kanseri (nonseminom)	Kuzende lösemi
Kolon kanseri	Kuzende akciğer kanseri
GBM	Baba ve dedede larenks kanseri
KHDAK	Baba ve amcada akciğer kanseri
Dil kanseri	Babada prostat kanseri
NET	Babada akciğer kanseri
HSK	Anne lösemi, dede prostat kanseri, dayıda sarkom
KHAK	Kardeşte akciğer kanseri

Youtube Link: <https://www.youtube.com/watch?v=2NKdsbAxLPQ>